

Josep Aragay Treball biogràfic sobre l'artista i intel·lectual català Josep Aragay

El gran noucentista

Xavier Castanyer i Angelet
Josep Aragay,
artista i teòric
del noucentisme

PUBLICACIONS
DE L'ABADIA DE
MONTSERRAT
320 PÀGINES
35 EUROS

ROSSEND CASANOVA

Francesc Fontbona té raó quan diu que, gràcies a les tesis doctorals, actualment tenim molts estudis que, si no, difícilment es farien. Els que ens hem doctorat ho sabem, i per això mirem complaents les publicacions com *Josep Aragay, artista i teòric del noucentisme*, que firma un cum laude Xavier Castanyer i Angelet.

De Josep Aragay (1889-1973), en sabem que era ceramista i activista del noucentisme, però poca cosa més. Ara, aquest estudi ens revela aspectes inèdits d'una de les ànimes de la intel·lectualitat catalana del seu temps. Es tracta, a grans trets, d'una monografia que inclou la trajectòria artística, teòrica i vital d'Aragay.

El llibre està dividit en diversos apartats, que es poden sintetitzar en tres grans blocs: dels inicis a l'exaltació barroca de la seva pri-

mera època; del classicisme modern sorgit arran del viatge que va fer a Itàlia al seu exemple més popular, és a dir, les ceràmiques per a la font de Santa Anna a Barcelona, i, finalment, lligat a la seva activitat cultural dels anys vint, de la seva vinculació amb Breda (on tenia el

Aragay va alimentar el debat estètic en un moment en què la cultura era decisiva per redreçar el país

taller) a les penúries de la Guerra Civil i el franquisme.

Defensor de l'italianisme cultural, Josep Aragay va alimentar el debat estètic en un moment en què la cultura era decisiva per al redreçament del país, alhora que estava molt institucionalitzada a l'engra-

Josep Aragay el 1916

natge polític. El llibre ho explica detalladament amb documentació inèdita (dietaris, cartes, manuscrits, poemes, relats literaris...) i aporta noves dades com a dibuixant satíric, pintor, gravador, professor, activista polític i director del programàtic *Almanach dels Noucentistes* (1911). La correspondència amb intel·lectuals com Puigjols, Obiols, Rahola, Nogués o Ribas és d'aleshores.

En el camp artístic, Castanyer parla de l'estil d'Aragay, de com les composicions nebuloses i abarrocaades van deixar pas a formes més senzilles i pures, serenes i sòbries, ordenades i clàssiques. Era el noucentisme personificat. També tracta el pas de l'artista per les principals sales i galeries catalanes, de les Dalmau a les Laietanes, del Fàianç Català a la Parés, fins i tot la Sala Athenea de Girona, joia noucentista de Masó.

Fidel al seu ideari, Aragay va combatre l'art d'avantguarda i es va convertir en un teoritzador polèmic i intransigent. Va xocar amb les noves generacions (Cuixart, Tàpies, Tharrats, Pons, Guinovart...) i va quedar desconnectat de la crítica. Benvinguda sigui aquesta posada al dia del veritable Aragay. |